

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Blanky Kapitánové a soudkyň Mgr. Zdeňky Winklerové a JUDr. Ivety Veselé ve věci

žalobkyně: **Český spotřebitel s. r. o.**, IČO 01398491
sídlem Haštalská 795/1, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Němcem
sídlem Slezská 1297/3, 120 00 Praha 2

proti

žalované: **PROFI CREDIT Czech, a. s.**, IČO 61860069
sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátem JUDr. Ervínem Perthenem
sídlem Velké náměstí 135/9, 500 03 Hradec Králové

o zaplacení 37 859,65 Kč s příslušenstvím, o námitce podjatosti soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. Enikö Machové, Ph.D., ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 64 C 19/2022,

takto:

Soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. Enikö Machová, Ph.D. **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí této věci.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně podáním ze dne 3. 4. 2023 vznesla námitku podjatosti v záhlaví uvedené soudkyně s odůvodněním, že stejná soudkyně rozhoduje i jiný spor stejných účastníků pod sp. zn. 64 C 150/2021, kde tato soudkyně provádí úkony, které s probíhajícím řízením nesouvisí a žádá ze stran je nenavrhl, provádí dokazování, které s řízením nemá spojitost důkazy, které nikdo nenavrhl k „věcem, které nejsou tvrzeny“. Žalobkyně považuje postup soudkyně v řízení vedeném pod sp. zn. 64 C 150/2021 za neprofesionální, šikanózní a hrubě nekolegiální k jiným soudcům, proto žalobkyně nebude platit soudní poplatky, pokud její žaloba napadne uvedené soudkyni, což povede k jejímu odbřemenění na úkor jiných soudců, jako se jí to povedlo v případě kauz „neplatného životního pojištění“.
2. Žalovaná považuje námitku za nedůvodnou, rozebírá, že v paralelním řízení soud zkoumá otázku aktivní legitimace žalobkyně, a proto nepovažuje postup soudkyně ani za nesprávný ani za šikanózní.
3. Soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. Enikö Machová, Ph.D. ke vznesené námitce podjatosti uvedla, že nemá žádný vztah k účastníkům řízení ani jejich zástupcům, na výsledku řízení nemá žádný zájem.
4. K apelu žalobkyně na to, aby postup soudkyně vyhodnotil předseda obvodního soudu, je nutno uvést, že o návrhu na vyloučení soudce rozhoduje podle § 16 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád v platném znění (dále jen „o. s. ř.“), nadřízený soud v senátu, což je v tomto případě Městský soud v Praze; nikoliv tedy předseda obvodního soudu.

5. Podle obsahu spisu řízení bylo zahájeno dne 5. 4. 2022, předmětem řízení je vydání bezdůvodného obohacení, nárok měl být na žalobkyni postoupen od R. P. Soud po zahájení řízení vyměřil soudní poplatek, vyžádal si exekuční a rozhodčí spis, vyzval žalovanou k vyjádření postupem dle § 114b odst. 1 o. s. ř., rozeslal vzájemně vyjádření účastníků a nařídil jednání na den 6. 4. 2023, jednání se neuskutečnilo z důvodu uplatnění námitky podjatosti žalobkyní.
6. Podle čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky č. 2/1993 Sb. nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci.
7. Podle ustanovení § 14 odst. 1, 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád v platném znění (dále jen „o. s. ř.“), jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí ve věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce (přisedícího) nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce (přisedícího) v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.
8. Platí, že vyloučení soudce z důvodu podjatosti představuje výjimku z dané záruky [*srov. např. náleží Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 307/03 ze dne 27. 5. 2004 (N 76/33 SbNU 243)*], kterou lze aplikovat jen ze skutečně závažných důvodů, které soudci zcela zjevně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezájatě a spravedlivě (*viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 1 Nd 134/2001 ze dne 8. 8. 2011, sp. zn. 21 Nd 126/2005 ze dne 5. 8. 2005, sp. zn. 32 Nd 446/2017 ze dne 5. 3. 2018*), neboť soudce je nutno pokládat za nestranného, dokud není prokázán opak - *viz např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ve věci Pullar proti Spojenému království ze dne 10. června 1996, č. stížnosti 22399/93, ve věci Piersack proti Belgii ze dne 1. října 1982, č. stížnosti 8692/79 či ve věci De Cubber proti Belgii ze dne 26. října 1984, č. stížnosti 9186/80*.
9. Vztah soudce k věci nebo účastníkům, příp. jejich zástupcům, je třeba v daném případě posoudit ze dvou vzájemně se prolínajících hledisek, a to jaká je povaha tohoto vztahu a zda se jedná o zjevně intenzivní (např. bezprostřední, určitým způsobem individualizovaný) vztah (*viz např. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 105/01 ze dne 3. 7. 2001*). Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci. Tak je tomu v případě, kdy soudce sám by byl účastníkem řízení, ať na straně žalobce či na straně žalovaného, nebo v případě, že by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Vyloučen je také soudce, který získal o věci poznatky jiným způsobem, než z dokazování při jednání. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům pak může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem, jemuž na roveň může v konkrétním případě stát vztah přátelský či naopak nepřátelský. V úvahu přichází i vztah ekonomické závislosti, např. v souvislosti s vědeckou či jinou publikační činností soudce, v souvislosti se správou vlastního majetku soudce apod. – *viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 432/2010 ze dne 17. 2. 2010, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 4. 2012, sen. zn. 29 NSČR 26/2012, uveřejněné pod číslem 85/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2017 sp. zn. 25 Cdo 4852/2016*.
10. Okolnosti, na jejichž základě takový poměr k věci vznikne, nejsou definovány, a ani je není možné jakkoli konkretizovat, neboť takový poměr může vzniknout z mnoha různých důvodů a může mít příčinu v celé škále okolností, pro něž se soudce stane k této věci neobjektivním. K tomu, aby soudce byl vyloučen, nemohou postačovat pocity účastníků, soudce nebo nadřízeného soudu o tom, nýbrž musí být zjištěn důvod, z něhož vyplývá, že lze pochybovat o soudcově nepodjatosti (*viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Nd 99/2009 ze dne 31. 3. 2009*). Judikatura Evropského soudu pro lidská práva vychází z dvojího testu nestrannosti soudce: subjektivní test je založen na základě osobního přesvědčení soudce (personal conviction of a particular judge) v dané věci, objektivní test sleduje existenci dostatečných záruk, že je možno v tomto ohledu vyloučit jakoukoliv legitimní

pochybnost (guarantees sufficient to exclude any legitimate doubt in this respect, *srov. rozhodnutí ve věcech Saraiva de Carvalho vs. Portugalsko, 1994, Gautrin a další vs. Francie, 1998, ke které se přiblížily i české soudy (viz např. rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 370/04 ze dne 27.10.2014)*). Subjektivní hledisko účastníka řízení, jakkoliv může být podnětem ke zkoumání podjatosti, samo o sobě k dovození podjatosti soudce nestačí, musí existovat opodstatněná obava, že není zcela nestranný [*srov. např. náleží Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 722/05 ze dne 7. 3. 2007, či usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 187/10 ze dne 26. 7. 2012*]. Závěr o podjatosti je tedy namístě teprve tehdy, je-li evidentní, že pro poměr k věci, k účastníkům či k jejich zástupcům nebude soudce schopen dostát své zákonné povinnosti rozhodovat nestranně, tedy přesáhne-li pochybnost o nepodjatosti určitou intenzitu [*ke tomu srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 105/01 ze dne 3. 7. 2001*].

11. Důvodem k vyloučení soudce pak zásadně nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané (nebo jen podobné) věci (*viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Nd 125/2009 ze dne 29. 6. 2009, rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 4471/2011 ze dne 28. 2. 2012*), neboť k přezkumu a nápravě postupu soudce a jeho rozhodovací činnosti mohou sloužit pouze opravné prostředky (*viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 4086/2011 ze dne 22. 12. 2011, sp. zn. 29 Nd 184/2015 ze dne 27. 8. 2015*). Důvodem podjatosti podle § 14 odst. 1 o. s. ř. nemůže být skutečnost, že (jiné) řízení probíhá způsobem, který neodpovídá představám účastníků (*viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Nd 11/2007 ze dne 23. 5. 2007 nebo sp. zn. 28 Nd 29/2015 ze dne 1. 4. 2015, rozhodnutí sp. zn. 11 Nd 185/2001 ze dne 6. 9. 2001*). Ani právní závěry soudce nemohou zakládat objektivní pochybnost o jeho nepodjatosti (*viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Nd 384/2014 ze dne 15. 12. 2014*).
12. Žalobkyně netvrdí (a ani z obsahu spisu nevyplývá), že by byl dán zákonem předpokládaný důvod pro vyloučení soudkyně, tedy existence důvodu pochybovat o nepodjatosti dané soudkyně s ohledem na její poměr k věci nebo k účastníkům či jejich zástupcům. Žalobkyně důvod podjatosti soudkyně shledává toliko v jejím procesním postupu v jiném řízení, což však zákon výslovně jako důvod k vyloučení soudce zapovídá (§ 14 odst. 4 o. s. ř.).
13. Nadřízený soud, aniž nařizoval jednání (§ 16 odst. 3 věta druhá o. s. ř.), tak neshledal, že by ve věci byly naplněny podmínky § 14 odst. 1 o. s. ř. pro vyloučení soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. Enikö Machové, Ph.D. z projednávání a rozhodnutí této věci. Z dosavadního průběhu řízení a obsahu spisu včetně vyjádření jmenované soudkyně nelze dovozovat, že by měla zájem na určitém výsledku řízení (tj. že by její právní poměry mohly být rozhodnutím v této věci dotčeny), příp. že by měla jakýkoli jiný než profesní vztah k věci či k účastníkům nebo jejich zástupcům, a předestřená námitka žalobkyně tak není způsobilá vyvrátit předpoklad nestrannosti soudce.
14. Nadřízený soud proto rozhodl dle § 16 odst. 1 o. s. ř. tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 1. června 2023

JUDr. Blanka Kapitánová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Beata Szturcová.